# BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

**van 11 november 1992**

**betreffende een ontwerp van ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest betreffende steunmaatregelen ter bevordering van de economische expansie en van het wetenschappelijk onderzoek**

**(Slechts de teksten in de Nederlandse en de Franse taal zijn authentiek)**

(93/134/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid artikel 93, lid 2, eerste alinea,

Na belanghebbenden overeenkomstig genoemd artikel te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken,

Overwegende hetgeen volgt :

I

Bij schrijven van 26 juli 1991 van haar Permanente Vertegenwoordiging, heeft de Belgische Regering de Commissie, overeenkomstig de bepalingen van artikel 93, lid 3, van het EEG-Verdrag, in kennis gesteld van een ontwerp van ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest betreffende steunmaatregelen ter bevordering van de economische expansie en van het wetenschappelijk onderzoek.

Bij schrijven van 8 augustus 1991 heeft de Commissie de Belgische autoriteiten om nadere inlichtingen verzocht. Op 27 september 1991 hebben zij de Commissie hun antwoord medegedeeld.

Bij schrijven van 9 december 1991 heeft de Commissie de Belgische Regering in kennis gesteld van haar beslissing de procedure van artikel 93, lid 2, van het EEG-Verdrag in te leiden ten aanzien van de betrokken steunmaatregelen en haar verzocht haar opmerkingen kenbaar te maken.

Andere belanghebbenden hebben kennis kunnen nemen van de beslissing van de Commissie via de bekendmaking in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*(1). De Commissie heeft geen opmerkingen van andere belanghebbenden ontvangen.

De in het ontwerp van ordonnantie opgenomen steunmaatregelen ten aanzien waarvan bovenvermelde procedure werd ingeleid, kunnen als volgt worden omschreven :

— steun ten behoeve van industriële of ambachtelijke ondernemingen in de vorm van eventueel onder gewest- of staatswaarborg toegekende kapitaalpremies of rentesubsidies met een maximum van :

  — 20 % van de investering als zij uitsluitend gericht is op het rationele gebruik van energie, water of grondstoffen, de bescherming van het leefmilieu of de specifieke aanpassing van de onderneming aan haar ligging of aan haar hervestiging in een stedelijk milieu,

  — 8 % van elke investering verricht door een in een „achtergebleven stedelijke wijk" gelegen onderneming ;

— soortgelijke steun, zonder maximum, gericht op sectoriële hulp of technologische of andere projecten, die van bijzonder belang zijn voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest ;

— steun voor hoogstens 50 % van de kostprijs van economische, technische en financiële studies betreffende de genoemde investeringen (80 % met een maximum van 5 miljoen Bfr.) ;

— steunmaatregelen ten behoeve van onderzoek en ontwikkeling (O&O) in de vorm van een toelage voor basisonderzoek van 50 % van de kostprijs van het betrokken project (60 % voor het midden- en kleinbedrijf of in geval van aanzienlijk risico of bijzonder belang op Europees niveau) en in de vorm van een onder beding van voorwaardelijke of onvoorwaardelijke terugbetaling toegekend voorschot van 40 % (50 %) van de kostprijs in geval van toegepast onderzoek of begeleidingsacties ;

— met ondernemingen gesloten vooruitgangscontracten voor de uitvoering van meerjarenplannen voor allerhande werkzaamheden, ongeacht hun aard, op het gebied van technologische, industriële en commerciële ontwikkeling, waarbij steun wordt toegekend van hoogstens 15 % van de investeringen. Dit steunpercentage kan evenwel overschreden worden in geval van Europese industriële programma's ten aanzien waarvan nationale of internationale overeenkomsten zijn aangegaan.

II

De in het ontwerp van ordonnantie beoogde steun valt onder artikel 92, lid 1, van het EEG-Verdrag. Het is steeds aan de bevoegde Brusselse autoriteiten om te beoordelen of een aanvraag in aanmerking kan worden genomen of moet worden afgewezen en te beslissen over de hoogte van het steunbedrag en van de voorwaarden waarop de steun wordt verleend. Het gaat dus duidelijk om staatssteun die met overheidsmiddelen wordt gefinancierd. Er zij in dit opzicht op gewezen dat steun die door regionale of lokale lichamen van de Lid-Staten — ongeacht hun statuut en benaming — wordt toegekend onder artikel 92, lid 1, van het EEG-Verdrag valt (arrest van 14 oktober

(1) PB nr. C 22 van 29. 1. 1992, blz. 8.

1987, zaak 248/84, Nordrhein-Westfalen (1)). Indien bepaalde ondernemingen zodanige steun als gedeeltelijke tegemoetkoming ontvangen, verschaft hun dit financiële voordelen waardoor hun concurrentiepositie verbeterd wordt. Indien hun produktie in concurrentie kan komen met die van ondernemingen uit andere Lid-Staten, kan de steun de intracommunautaire mededinging vervalsen.

Het inleiden van de procedure van artikel 93, lid 2, van het EEG-Verdrag berustte op het feit dat sommige van de genoemde steunmaatregelen niet in aanmerking konden komen voor een van de in de leden 2 en 3 van artikel 92 van het EEG-Verdrag genoemde uitzonderingen. Dit geldt voor de volgende steunmaatregelen :

— steun ten behoeve van bepaalde sectoren of ten behoeve van technologische of andere projecten, die van bijzonder belang zijn voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, alsmede steun welke wordt verleend in het kader van „vooruitgangscontracten". Deze maatregelen konden, door hun algemene en vage karakter, naar hun aard niet in aanmerking komen voor de in artikel 92, leden 2 en 3, bedoelde uitzonderingen, maar hadden juist communautair gezien ongunstige gevolgen doordat zij de effecten van het regionale ontwikkelingsbeleid teniet doen en „mobiele investeringen" aantrekken ten koste van andere Lid-Staten ;

— steun voor investeringen van in achtergebleven stedelijke wijken gelegen ondernemingen. Deze ondernemingen konden om genoemde reden niet in aanmerking komen voor een uitzondering die voor regionale steun geldt, omdat het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest geen aanspraak kan maken op regionale steun en omdat de steun bovendien betrekking heeft op alle investeringen ongeacht hun aard en ongeacht de grootte van de onderneming, waardoor de betrokken steun het karakter kreeg van een algemene steunmaatregel die onverenigbaar is met het EEG-Verdrag ;

— steun voor de specifieke aanpassing van de ondernemingen aan de stedelijke omgeving of hervestiging binnen deze omgeving. Doordat zij worden gestimuleerd om in de Brusselse regio te blijven, wordt de aantrekkingskracht van de regionale steun teniet gedaan, waardoor de steun niet door een communautair belang kan worden gerechtvaardigd ;

— wat de steun aan O&O betreft, werden voor toegepast onderzoek en begeleidingsacties de in het raam van de communautaire kaderregeling vastgestelde maxima inzake staatssteun ten behoeve van O&O niet in acht genomen.

III

Op 11 februari 1992 vond in het kader van de procedure een oriënterende bijeenkomst van de Commissie en de bevoegde Brusselse autoriteiten plaats. Vervolgens werden nota's uitgewisseld bij schrijven van 9 april 1992 van de Belgische autoriteiten en van 1 juni 1992 van de Commissie. Bij schrijven van 23 juni 1992 van haar Permanente Vertegenwoordiging, heeft de Belgische Regering aan de Commissie een gewijzigd ontwerp van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest doen toekomen, alsmede commentaar en toelichting op de in het eerste ontwerp aangebrachte wijzigingen. In de wijzigingen wordt rekening gehouden met de nieuwe kaderregeling inzake staatssteun aan kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) met betrekking tot de definitie en de toegestane steunintensiteit zowel voor investeringen als voor economische, technische en financiële onderzoeken.

Een analyse van het gewijzigde ontwerp heeft geleid tot de hierna uiteengezette bevindingen inzake de verschillende maatregelen ten aanzien waarvan de procedure van artikel 93, lid 2, van het EEG-Verdrag werd ingeleid.

De in de bepaling opgenomen mogelijkheid om steun toe te kennen ten behoeve van bepaalde sectoren of ten behoeve van technologische of andere projecten werd gewijzigd, en in artikel 7 van het nieuwe ontwerp wordt deze mogelijkheid beperkt tot „een door de Commissie van de Europese Gemeenschap genomen beslissing tot sectoriële steunverlening of een programma van onderzoek of technologische ontwikkeling van de Europese Gemeenschap".

De „vooruitgangscontracten" werden vervangen door bijzondere contracten. Volgens de toelichting op het daarop betrekking hebbende artikel 14 kunnen deze contracten slechts worden aangewend indien het Brusselse Gewest wenst deel te nemen aan Europese programma's zoals Airbus.

Steun voor investeringen van in achtergebleven stedelijke wijken gelegen ondernemingen is alleen bestemd voor KMO's zoals vastgesteld in de kaderregeling inzake staatssteun aan KMO's, waarbij de investeringssteun tot 7,5 % wordt beperkt.

Steun voor de specifieke aanpassing van ondernemingen aan de stedelijke omgeving of hervestiging binnen deze omgeving is komen te vervallen.

Het hoofdstuk inzake steun aan O&O werd in dit ontwerp van ordonnantie geschrapt.

IV

De inhoudelijke wijzigingen in het ontwerp van ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest houden beperking in van de toepassing van de bepalingen ten aanzien waarvan de procedure werd ingeleid tot steunmaatregelen die als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt kunnen worden beschouwd, hetzij omdat er sprake is van steun die een voorwaarde is voor communautaire steunverlening, hetzij omdat ze stroken met de in de communautaire kaderregelingen inzake staatssteun vastgestelde voorwaarden.

De steun voor achtergebleven stedelijke wijken wordt overeenkomstig de genoemde kaderregeling verenigbaar met het EEG-Verdrag, doordat de steun uitsluitend kan worden verleend aan KMO's in de zin van de kaderregeling inzake staatssteun aan KMO's en de investeringssteun wordt beperkt tot 7,5 %.

(1) Jurispr. 1987, blz. 4013.

Dit geldt tevens voor de bepalingen van artikel 7 van het betrokken ontwerp, voor zover de beperking van de mogelijkheid van steunverlening tot gevallen waarin ook communautaire steun wordt verleend of waarin nationale steun strookt met een communautaire kaderregeling, nader gepreciseerd is in de tekst van datzelfde artikel 7. Daarom is deze verplichting tot wijziging van artikel 7 opgenomen in de beschikking van de Commissie.

Hetzelfde geldt voor de bepalingen van artikel 14 inzake „bijzondere contracten", voor zover uit dit artikel 14 duidelijk blijkt dat de gunning van dergelijke contracten uitsluitend betrekking heeft op belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang in de zin van artikel 92, lid 3, onder b), van het EEG-Verdrag die als dusdanig door de Commissie van de Europese Gemeenschappen zijn erkend. Deze verplichting is tevens een voorwaarde voor een gunstige beslissing van de Commissie ten aanzien van het betrokken ontwerp.

Op grond hiervan kan men tot de slotsom komen dat steunmaatregelen die aan bovenvermelde beperkingen voldoen, in aanmerking komen voor de afwijking van artikel 92, lid 3, onder c), van het EEG-Verdrag.

De toepassing van de in dit ontwerp van ordonnantie beoogde steunmaatregelen valt overigens onder de regelingen en richtsnoeren van het Gemeenschapsrecht inzake staatssteun met betrekking tot bepaalde sectoren van de industrie en de landbouw en bepaalde op industriële wijze geëxploiteerde landbouwbedrijven alsmede inzake cumulering van steunmaatregelen met uiteenlopende doelstellingen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

*Artikel 1*

De in het ontwerp van ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest beoogde steun, zoals bij schrijven van 23 juni 1992 aan de Commissie medegedeeld, kan als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden beschouwd in de zin van artikel 92, lid 3, onder c), van het EEG-Verdrag voor zover aan de in de hierna volgende artikelen gestelde voorwaarden wordt voldaan.

*Artikel 2*

De toekenning van steun in het kader van sectoriële of technologische programma's zoals bedoeld in artikel 7 van het ontwerp van ordonnantie moet uitsluitend worden beperkt tot die gevallen waar door de Lid-Staat aanvullende financiering wordt verstrekt op de steun verleend uit communautaire fondsen of waar steunmaatregelen stroken met de in de communautaire kaderregelingen voor nationale steun gestelde beperkingen.

De Belgische Regering treft de nodige maatregelen om artikel 7 van het ontwerp van ordonnantie zodanig te wijzigen dat bovenvermelde beperkingen uitdrukkelijk worden vermeld.

*Artikel 3*

Steunverlening in het kader van bijzondere contracten zoals bedoeld in artikel 14 van het ontwerp van ordonnantie, heeft uitsluitend betrekking op de deelname van steunontvangende ondernemingen aan een of meerdere belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang die vooraf door de Commissie overeenkomstig artikel 92, lid 3, onder b), van het EEG-Verdrag zijn goedgekeurd.

De Belgische Regering treft de nodige maatregelen om artikel 14 van het ontwerp van ordonnantie zodanig te wijzigen dat bovenvermelde beperking uitdrukkelijk wordt vermeld.

*Artikel 4*

De Belgische Regering dient de Commissie, binnen twee maanden na kennisgeving van deze beschikking, de overeenkomstig de bepalingen van deze beschikking herziene tekst van het ontwerp van ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest te doen toekomen.

*Artikel 5*

Deze beschikking is gericht tot het Koninkrijk België.

Gedaan te Brussel, 11 november 1992.

*Voor de Commissie*

Leon BRITTAN

*Vice-Voorzitter*